
Kontanthjælpssystemet er det underste økonomiske sikkerhedsnet og målrettet borgere, der ikke er i stand til at forsørge sig selv eller deres familie. Det skaber tryghed, og kontanthjælpen udgør derved en af grundpillerne i den danske velfærdsmodel.

Det samlede kontanthjælpssystem skal balancere en række hensyn. Der skal være et midlertidigt økonomisk sikkerhedsnet til dem, der står i en svær situation. Samtidig skal princippet om ret og pligt være et bærende element. Det betyder, at kontanthjælpsmodtagere skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet og bidrage i det omfang, det er muligt. Det skal også kunne betale sig at arbejde eller tage en uddannelse. Derfor er det også sund fornuft, at nyankomne udlændinge mv. skal bidrage, og at vi stiller krav, før de får de samme rettigheder til ydelser.

Det nuværende kontanthjælpssystem er kommet i ubalance. Det skyldes en række løbende justeringer og knopskydninger – ikke mindst indførelsen af kontanthjælpsloftet. Kontanthjælpsloftet rammer bl.a. nogle børnefamilier hårdt: Uanset børns baggrund og deres forældres situation bør et fremtidigt kontanthjælpssystem understøtte, at alle børn i Danmark vokser op under rimelige forhold og med mulighed for at være en aktiv del af fællesskabet.

Et nyt kontanthjælpssystem kræver et grundigt forarbejde. Kontanthjælpssystemet er komplekst, og der kan opstå nye ubalancer, hvis fx kontanthjælpsloftet afskaffes, uden at der sættes noget andet i dets sted. Derfor nedsætter regeringen en ydelseskommision, som efter senest 12 måneder skal levere konkrete anbefalinger på kontanthjælpsområdet, herunder i forhold til integrationsydelsen.

Ydelseskommisionen skal se på forsørgelsesydelse, enkeltudgifter og løbende tilfølgelsesudgifter, som personer i kontanthjælpssystemet kan modtage, herunder bolig sikring, særlig støtte, børnetilskud mv.

På den baggrund skal kommissionen i sine anbefalinger til et nyt ydelsessystem:

- Sikre, at ret og pligt er det bærende princip i kontanthjælpssystemet. Alle borgere, herunder gruppen af ikke-vestlige indvandrere, skal deltage i det arbejdende fællesskab i videst muligt omfang.
- Sikre, at borgere og familier i kontanthjælpssystemet, der ikke har andre forsørgelsesmuligheder, har en nogenlunde ens levestandard.
- Tage højde for, at børn i Danmark skal vokse op med mulighed for at være en aktiv del af fællesskabet.
- Sikre balance mellem en rimelig levestandard, samtidig med at ydelsesmodtagere skal have en tilstrækkelig tilskyndelse til at arbejde eller uddanne sig, herunder i integrationsgrunduddannelse (IGU) for nyttilkomne.
- Sikre, at der er en tilskyndelse til at forsikre sig gennem en A-kasse.

- Finde en erstatning for kontanthjælpsloftet, der sikrer, at det ikke er muligt at modtage offentlige ydelser i ubegrænset omfang.
- Gøre sig overvejelser om et balanceret optjeningsprincip for nyttilkomne på linje med integrationsydelsen, så nyttilkomne først skal bidrage i en periode, før de kan få fuld gavn af de danske overførselsindkomster. Et optjeningsprincip skal sikre, at ydelsesniveauet ikke bliver en selvstændig tiltrækningsfaktor, tilskynde til selvforsørgelse, men samtidig understøtte rimelige levevilkår.
- Sikre et mere enkelt, gennemsigtigt og sammenhængende ydelsessystem. Gennemsigtige regler understøtter borgernes retsstilling og forståelse af rettigheder og pligter.
- Undersøge betydningen af personlig gæld for ydelsesmodtageres levestandard og overveje initiativer, som kan understøtte, at personlig gæld ikke modvirker tilskyndelsen til at arbejde eller tage uddannelse.
- Sikre, at et nyt ydelsessystem er sammentænkt med en pligt til at bidrage 37 timer svarende til en almindelig arbejdsuge for nyttilkomne og andre udlændinge med et integrationsbehov.
- Sikre et hensigtsmæssigt samspil med andre overførselsindkomster.

Anbefalingerne skal være i overensstemmelse med intentionerne bag regeringens nærhedsreform.

Kommissionen kan beslutte, om den for at løse opdraget også vil foreslå ændringer inden for kontanthjælpssystemet i bred forstand, herunder indsatser.

Det er væsentligt, at kommissionen anbefaler løsninger, der kan understøttes digitalt, er lette at administrere i praksis, og som udgør en robust og fremtidssikret ramme om kontanthjælpssystemet.

Ydelseskommisionen skal vurdere konsekvenserne af deres anbefalinger, herunder:

- Fordelingsmæssige og økonomiske konsekvenser for ydelsesmodtagere, herunder for forsørgere i kontanthjælpssystemet.
- Økonomiske konsekvenser for kommuner og stat.
- Beskæftigelse og tilskyndelse til uddannelse.
- Administrative konsekvenser.

Anbefalingerne skal samlet set være udgiftsneutrale og må ikke svække beskæftigelsen. Såfremt der er behov for finansiering, kan kommissionen pege på finansieringsforslag inden for kontanthjælpssystemet bredt set. Vurderingen af anbefalingerne skal ske på baggrund af ministeriernes gældende regneprincipper.

Kommissionen skal i så vid udstrækning som muligt tage udgangspunkt i eksisterende viden. Hvor det er relevant, kan der inddrages internationale erfaringer, herunder fx forskelle i ydelsesniveauer for nyankomne flygtninge mv. i Danmark og vores nabolande samt de svenske erfaringer med en rigsnorm.

Det lægges til grund, at centrale aktører inddrages i kommissionens arbejde, og der nedsættes derfor en følgegruppe med formænd og direktører for arbejdsmarkedets parter, der bl.a. skal mødes 2-3 gange med hele kommissionen.

Kommissionen betjenes af et sekretariat, som ledes af Beskæftigelsesministeriet med deltagelse fra Finansministeriet, Social- og Indenrigsministeriet og Udlændinge- og Integrationsministeriet. Andre ministerier inddrages efter behov.

Kommissionen skal afslutte sit arbejde med afrapportering til regeringen ved udgangen af 2020.